

JoinData houdt data in boerenhanden

Slechts dertig procent van de melkveehouders heeft het vertrouwen dat zorgvuldig wordt omgegaan met bedrijfsdata. Dit blijkt uit een enquête van JoinData, de coöperatie die juist is opgericht om veilig data delen te faciliteren. Melkveehouder Mathé van den Bosch maakt hier al gebruik van.

TEKST WICHERT KOOPMAN

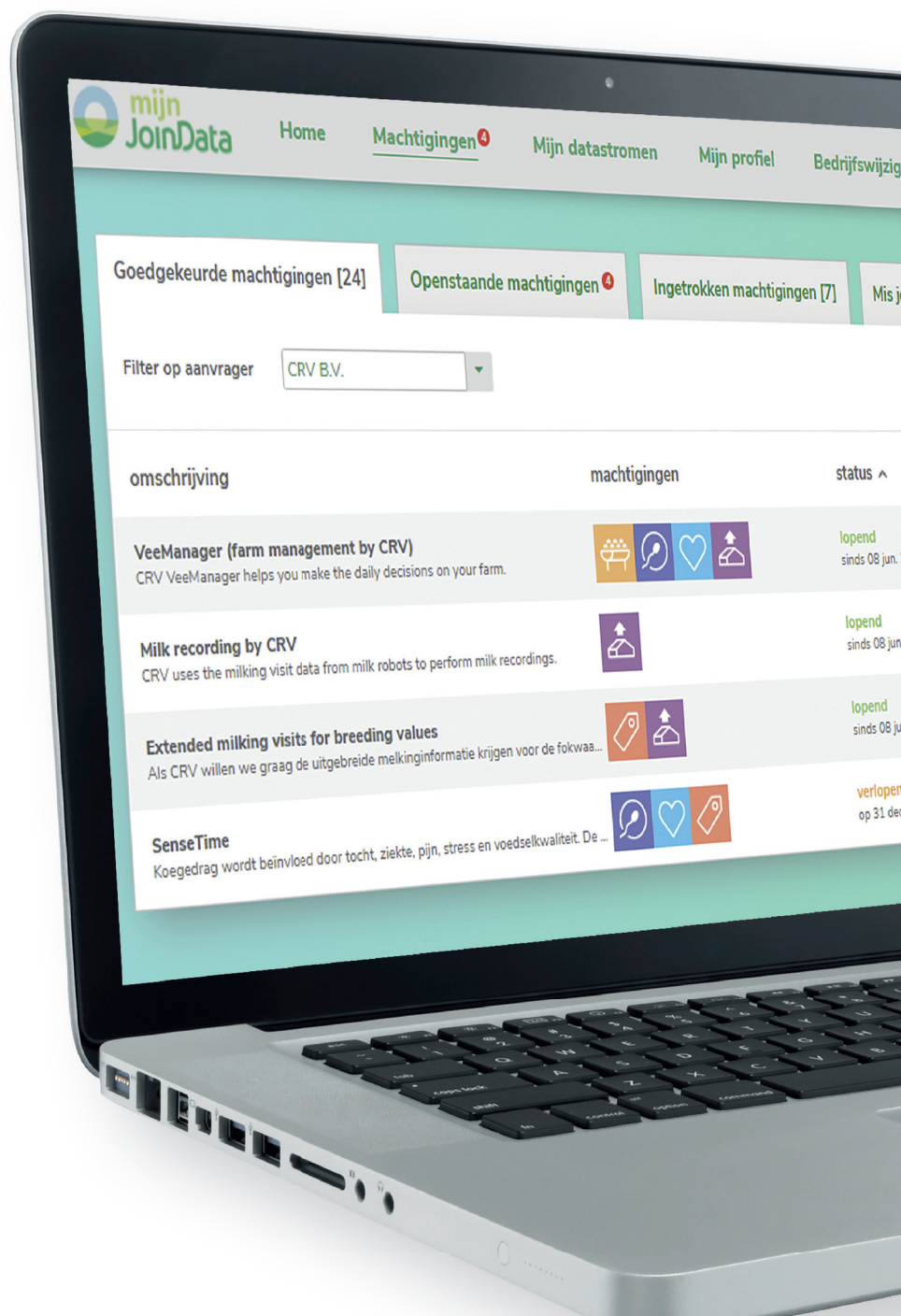
Boerenbestuurders van de coöperaties Agrifirm, CRV en FrieslandCampina hadden een vooruitziende blik toen ze in 2017 de coöperatie JoinData oprichtten. Ze wilden voorkomen dat derde partijen met boerendata aan de haal zouden gaan. Maar ze zagen ook dat data delen cruciaal is voor innovatie in de sector. In de praktijk leven veel vragen en zorgen rondom het delen van data. Dit komt ook naar voren uit een enquête van JoinData, die door ruim 600 melkveehouders is ingevuld. Slechts ruim dertig procent vertrouwt erop dat zorgvuldig wordt omgegaan met data. Veehouders geven de veiligheid van data delen dan ook een onvoldoende.

Veiligheid topprioriteit

Sener Celik, directeur van JoinData, snapt de vragen en scepsis van veehouders heel goed. 'Data delen staat de laatste tijd vooral negatief in het nieuws. Denk maar aan berichten over datalekken en diefstallen. JoinData is opgericht om boeren grip te geven op hun eigen data', legt hij uit. 'Wij hebben de missie: "Boerendata in boerenhanden". Dat is waar wij elke dag aan werken.' Vrees dat hun data via JoinData in verkeerde handen kunnen komen, hoeven boeren volgens Celik dan ook niet te hebben. 'Alle data liggen, los van JoinData, al vast in databases. Het belangrijkste wat wij doen, is de uitwisseling ervan faciliteren en veehouders inzicht en controle geven. Een veilige en betrouwbare data-uitwisseling is voor ons topprioriteit en daarom hebben we de afgelopen jaren ook gewerkt aan een betere beveiliging van bestaande dataverbindingen', legt hij uit. 'Ook vinden we dat e-herkenning tegen een laag tarief beschikbaar moet zijn. Daarom wordt dit binnenkort via JoinData aangeboden.'

Machtigen met een muisklik

Vier jaar na de oprichting van JoinData staat er een werkend nieuw platform, waarop al zo'n 250 leveranciers en afnemers van data zijn aangesloten. Het gaat hier bijvoorbeeld om vrijwel alle veevoerleveranciers, accountants en zuivelverwerkers, maar ook om (melk)machinefabrikanten en app-bouwers. Iedere Nederlandse boer en tuinder kan hier nu al gebruik van maken (zie kader).

JoinData beschikbaar voor iedere melkveehouder

Iedere Nederlandse melkveehouder kan nu al gebruikmaken van JoinData. Op de website www.join-data.nl staat rechtsboven een knop 'Mijn JoinData'. Door hierop te klikken verschijnt een inlogscherf waarmee u via e-herkenning toegang krijgt tot een overzicht van uw eigen bedrijf. In dit overzicht is duidelijk weergegeven

welke partijen u machtigingen heeft verleend voor het uitwisselen van bepaalde data. In dit overzicht kunt u alleen zelf nieuwe machtigingen verlenen of intrekken.

Voor meer informatie ga naar:

www.join-data.nl.

Of scan of fotografeer de QR-code

Het platform geeft een duidelijk overzicht over de eigen bedrijfsdata die worden uitgewisseld. En overzicht is juist waar het veel veehouders nu aan ontbreekt, zo blijkt uit de resultaten van de enquête. Slechts één op de drie veehouders weet aan wie hij machtigingen voor het delen van data heeft gegeven en minder dan veertig procent heeft overzicht over alle machtigingen. Een nog kleiner percentage heeft precies in beeld om welke data het gaat. Het platform van JoinData geeft veehouders grip op deze machtigingen en data. In het – via e-herkenning toegankelijke – bedrijfsoverzicht is duidelijk weergegeven welke bedrijven en organisaties gemachtigd zijn voor het delen van welke data. Veehouders kunnen met één muisklik hun machtigingen aan- en uitzetten.

Data geen goudmijn

'Voor de opstart van JoinData hebben de leden de financiële middelen opgebracht. Maar uiteindelijk moet de organisatie zelf een sluitende exploitatie realiseren', vertelt Celik. 'App-ontwikkelaars en andere bedrijven betalen voor onze diensten. En op termijn zullen boeren ook een kleine bijdrage gaan betalen.

Het klinkt misschien onlogisch dat veehouders moeten betalen voor data-uitwisseling en machtigingen. Maar dat is het volgens Celik niet. 'De kosten die bedrijven nu maken om via een-op-een-koppelingen data uit te wisselen, zijn hoog. Veehouders krijgen daarvoor niet direct een rekening, maar indirect worden deze kosten wel doorberekend in de prijzen voor diensten en producten. JoinData maakt data delen veiliger en goedkoper. Daarvan profiteert uiteindelijk iedere melkveehouder', stelt hij. 'We zien helaas ook nog steeds leveranciers die veel geld vragen voor het delen van boerendata', vertelt de directeur. Hij roept veehouders op om deze leveranciers aan te moedigen om zich aan te sluiten op JoinData. Veehouders die denken dat ze met de verkoop van data veel geld kunnen verdienen, helpt de directeur graag uit

Op de website van JoinData kan iedere veehouder inloggen om machtigingen voor het delen van data te beheren

de droom. 'Een productontwikkelaar kan niets met de data van één veehouder en als met een groot aantal veehouders een-op-een-afspraken gemaakt moeten worden, kost dat veel geld. JoinData is voor productontwikkelaars en app-bouwers een mooi kanaal om data eenvoudig en veilig om te zetten in nuttige hulpmiddelen voor de veehouder. Daarvoor willen productontwikkelaars ook betalen. Maar altijd geldt: data blijven van de veehouder en alleen hij bepaalt aan wie ze worden geleverd en voor welk doel ze worden gebruikt.'

Data koppelen is winst

Een veehouder die al gebruikmaakt van JoinData, is Mathé van den Bosch. Hij heeft in Oudenbosch een melkveebedrijf met 320 koeien die worden gemolken en gevoerd door robots. 'Misschien wel de grootste winst van automatisering is de data die het oplevert. Die helpen me om mijn bedrijfsvoering continu te verbeteren', vertelt de veehouder. Als voorbeeld wijst hij op het overzicht van zijn voerrobot, dat exact aangeeft wat er op een dag gevoerd is. In combinatie met productiedata van de melkrobot wordt zo van dag tot dag de voerefficiëntie van de koeien bepaald. Door deze te koppelen aan de prijzen van de verschillende rantsoencomponenten wordt ook dagelijks het voersaldo berekend. 'Op basis van deze informatie kan ik financieel onderbouwde beslissingen over het voerbeleid nemen', legt Van den Bosch uit.

Het voorbeeld maakt volgens de melkveehouder duidelijk dat het combineren van data veel kan opleveren. Maar ook dat de uitwisseling van data nog niet optimaal verloopt. 'Nu moet ik voerprijzen nog handmatig invoeren. Dat zou ook automatisch kunnen via een koppeling tussen voerleverancier en managementsysteem', legt hij uit. Van den Bosch is dan ook blij met JoinData. 'De ontwikkeling van data-uitwisseling heeft minstens tien jaar stilgestaan. Het gaat om allerlei een-op-een-koppelingen en er is bijna niemand die het overzicht heeft. JoinData geeft me dat overzicht wel en ik kan zelf aangeven wie ik waarvoor wil machtigen. Zo heb ik laatst nog een machtiging uitgezet waarvan ik niet eens meer wist dat ik die ooit had afgegeven.'

Bang dat zijn bedrijfsdata misbruikt worden, is de veehouder niet. 'Ik ben verplicht om bepaalde data, bijvoorbeeld uit de KringloopWijzer, te delen met RVO. Dat gebeurt nu ook al. Ik weet dat sommige collega's bang zijn dat de overheid deze data zal gebruiken als basis voor knellende wetgeving. Maar ik draai het liever om. Met data uit de KringloopWijzer kan ik aantonen dat mijn bedrijf beter presteert dan de forfaitaire norm. Daarmee verdien ik extra bemestingsruimte.' |

